

עפ"ג 9595/08/13 - מדינת ישראל נגד קייס חאג' יחיא

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 9595-08-13 מדינת ישראל נ' חאג' יחיא(עציר)

בפני הרכב כב' השופטים:

עודד גרשון [אב"ד]

כמאל סעב

תמר שרון נתנאל

מדינת ישראל

המערערת

נגד

קייס חאג' יחיא

המשיב

פסק דין

1. לפנינו ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום בחיפה, (כב' השופט זאיד פלאח), אשר ניתן ביום 14/07/13, בתיק פלילי 61308-12-12.

2. הערעור מופנה כנגד קולת העונש.

3. המשיב הובא לדין בבית משפט השלום בגין 3 פרטי אישום:

באישום הראשון, ייחסה לו המערערת את העבירות של נהיגה בזמן פסילה - לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א- 1961 (להלן: "**הפקודה**"), קשירת קשר לפשע - עבירה לפי סעיף 499 (א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז- 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), גניבת רכב - עבירה לפי סעיף 413ב' לחוק העונשין ביחד עם סעיף 29 לאותו חוק ונהיגה ללא פוליסת ביטוח - עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל - 1970.

בעובדות כתב האישום נטען כי בין התאריך 06/11/12 לבין 07/11/12, התפרץ המשיב בכוונה לגנוב רכב, ביחד עם אחרים וביניהם אבו שיחה טארק (המשיב בעפ"ג 9642-08-13 להלן: "**המשיב בערעור השני**") וקטין נוסף, באופן שבאמצעות מפתח תואם, אותו הביאו עימם, פתחו את דלת הרכב, נכנסו והתניעו את הרכב, תוך שהם גונבים אותו בכוונה לשלול אותו לצמיתות מבעליו.

המשיב, יחד עם האחרים, נסעו ברכב והתקדמו לכיוון מחסום חיילים בקדום, כאשר ברכב נהג המשיב בערעור השני ואילו המשיב שבפנינו, נהג ברכב מסוג סיאט, כאשר תפקידו היה לנסוע לפני השירה כדי לבדוק את מצב הכביש והימצאותם של אנשי ביטחון ולהתריע על כך למשיב בערעור השני.

באזור נתניה, התחלף המשיב שבפנינו בנהיגה עם הקטין כשהוא עובר לרכב אחר מסוג גולף. בשלב זה, נסעה השיירה בשלושה רכבים, עברו את מחסום החיילים בקדום ונכנסו לתוך הרשות הפלשתינית.

בהמשך, הוסגרו המשיב בערעור השני והקטין על ידי הרשות הפלשתינית לידי רשויות המדינה.

בנסיבות המתוארות לעיל, נהג המשיב כשאינו מורשה נהיגה ובהיותו בזמן פסילה וללא ביטוח. קודם לכן, קשר המשיב קשר לביצוע פשע עם המשיב בערעור השני והקטין וכן אחרים שזהותם אינה ידועה למערערת.

4. **באישום השני**, ייחסה המערערת למשיב עבירה של גניבת רכב - לפי סעיף 413ב' לחוק העונשין, אחזקת נכס חשוד כגנוב - עבירה לפי סעיף 413 לחוק העונשין, חבלה במזיד ברכב - עבירה לפי סעיף 413ה' לחוק העונשין, אחזקת כלי פריצה לרכב - עבירה לפי סעיף 413ז' לחוק העונשין, פריצה לרכב במטרה לגנוב - עבירה לפי סעיף 413ו' סיפא לחוק העונשין ונהיגה בזמן פסילה - עבירה לפי סעיף 67 לפקודה.

בעובדות כתב האישום נטען כי בתאריך 25/12/12, במושב מגדים, התפרץ המשיב בכוונה לגנוב, לרכב ששייך למר אמיר היוזלר ואף גנב אותו באופן ששבר את הצילינדר של דלת הנהג, ניפץ חלון של הדלת הקדמית ימנית, נכנס לרכב, שבר את חבקי ההגה והסוויטש, פתח את מכסה המנוע, פירק את מחשב הרכב והתקין מחשב אותו הביא איתו, התניע את הרכב ונסע עימו עד שנעצר על ידי השוטרים בכביש 117, בכניסה לג'לג'וליה. מטרתו של המשיב הייתה להגיע עם הרכב לאזור השטחים ולקבל כסף תמורת הרכב.

המשיב החזיק ברשותו כלי פריצה, מבלי שהיה לו הסבר סביר להחזקתם ואף החזיק גם רכוש החשוד כגנוב - כמפורט בכתב האישום.

המשיב נהג ברכב כשהוא אינו מורשה לנהיגה ובהיותו בזמן פסילה וללא פוליסת ביטוח.

5. **באישום השלישי**, ייחסה המערערת למשיב את העבירות של פריצה לרכב - לפי סעיף 413ו' רישא לחוק העונשין, גניבה מרכב - עבירה לפי סעיף 413ד' (א) לחוק העונשין, חבלה במזיד ברכב - עבירה לפי סעיף 413ה' לחוק העונשין, פריצה לרכב בכוונה לגנוב - עבירה לפי סעיף 413ו' סיפא לחוק העונשין וניסיון גניבת רכב - עבירה לפי סעיף 413ב' לחוק העונשין.

בעובדות כתב האישום נטען כי ביום 25/12/12, התפרץ המשיב לרכב במושב מגדים, בכוונה לגנוב אותו בכך שניפץ שמשות חלון של דלת קדמית שמאלית, נכנס לרכב, פתח את מכסה המנוע, חתך צנרת ממנוע באמצעות חפץ חד וניסה לגנוב את הרכב ללא הצלחה. בנסיבות אלה, גנב המשיב מתוך הרכב מעיל השייך לבעלים ועזב את המקום בכוונה לשלול אותו לצמיתות מבעליו. במעשים אלה, פגע הנאשם במזיד ברכב.

6. המשיב כפר תחילה בעבודות כתב האישום ולאחר שבית משפט השלום החל לשמוע את הראיות, ובשלב מסוים, חזר בו המשיב מכפירתו והודה, זאת במסגרת הסדר דיוני. המשיב הורשע על פי הודאתו, הצדדים טענו לעונש ובית משפט השלום הטיל על המשיב את העונשים הבאים:

24 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו 25/12/12, הפעלת 3 חודשי מאסר מותנים שהוטלו על המשיב בתיק פלילי 7570-08 (שלום תל אביב) במצטבר, 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, 13 חודשי פסילה בפועל מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה וחויב בתשלום פיצוי לכל אחד משלושת המתלוננים בסך של 1000 ₪ וכן קנס כספי בסך 1000 ₪.

7. הערעור כאמור מופנה כנגד קולת העונש.

8. לדעת המערערת, בית משפט השלום טעה בהשיתו מאסר בפועל קל ונמוך באופן משמעותי מרף הענישה הנוהג במקרים דומים. המדובר במשיב אין לו כל מורא מהדין ומהדיין, פעל כחוליה העוסקת בהתפרצויות מתוחכמות לרכב ובעלת תעוזה, כאשר בו ביום התפרץ לשני כלי רכב. המדובר בעבירות רכוש שמהוות נתח מרכזי מכלל העבירות הפליליות, נתח זה בחלקו הגדול קשור לגניבת כלי רכב, דבר שגורם לנזקים כלכליים וחברתיים קשים.

9. עברו של המשיב מלמד על כך שאין זו הסתבכותו הראשונה עם החוק. לחובתו, צבר חמש הרשעות קודמות בחמישה תיקים שבמהותן דומות לעבירות בהן הורשע ואף בעבירה מסוימת קשורה לסמים ולאלימות בגין פציעה בנסיבות מחמירות כשהעבריין מזוין.

המשיב ריצה לא פחות מאשר שלושה מאסרים בפועל, חלקם לתקופות ארוכות יחסית וכי מאסרים אלה לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע אותן עבירות. המשיב ביצע את העבירה כשתלוי ועומד נגדו מאסר מותנה. על כן ובהיעדר אופק שיקומי, היה על בית משפט השלום לתת את הדעת על הצורך בהרתעת הנאשם מביצוע העבירה הנוספת כדרישת סעיף 40' לחוק העונשין, מתוך תקווה כי אכן הטלת עונש שכזה תביא להרתעתו ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

10. באת כוח המערערת, הפנתה גם להוראת סעיף 40' לחוק העונשין שעניינה הרתעת הרבים, תוך שהיא מפנה לפסיקת בתי המשפט.

11. בסופו של יום, ביקשה המערערת לקבל את הערעור ולהחמיר בעונשו של המשיב, תוך הטלת עונש מאסר בפועל ארוך יותר מזה שהוטל עליו בבית משפט השלום.

12. בא כוח המשיב ביקש לדחות את הערעור ולא להתערב בגזר דינו של בית משפט השלום. המשיב הודה

מיד והגם שהחלו בשמיעת הראיות הרי שהדבר נעשה במסגרת הסדר דיוני שהיה בו כדי לחסוך בזמן שיפוטי יקר, כך שהודאת המשיב הייתה מיידית ולכך נתן בית משפט השלום ביטוי בדיון.

13. לדעת בא כוח המשיב, העונש שהוטל על ידי בית משפט השלום הינו עונש סביר ומידתי המשקף את חומרת העבירות, זאת בהתחשב בתיקון 113 לחוק העונשין שמטיל על בית המשפט לבחון את השיקולים והנסיבות הן לקולה והן לחומרה בטרם קביעת העונש ההולם.

14. בא כוח המשיב התייחס לסעיפים 40ה', 40ו' ו-40ז' לחוק העונשין, אך לטעמו אין באמור בהוראות חוק אלו כדי להצדיק התערבות בעונש שהוטל על המשיב שהינו עונש הולם, מאוזן ומידתי.

15. לדעת בא כוח המשיב, חלקו בפרשה מצומצם ולכך בית משפט השלום נתן משקל כמתחייב על פי הפסיקה. לא היה תכנון בביצוע העבירה, לדעתו, והמשיב לא היה המוח מאחורי כל העבירות, אלא סך הכול התבקש להעביר את הרכבים לשטחי הרשות הפלסטינית.

16. המדובר באדם גרוש ואב לארבעה ילדים, הוא ביצע את העבירות בשל מצבו הכלכלי ומתוך שאיפה להרוויח סכום זעום.

17. בסופו של יום, טען המשיב כי הרכבים הוחזרו לבעליהם. המשיב שיתף פעולה בצורה מלאה, זיהה חשודים אחרים בתמונות שהוצגו לו, משמש כתומך אסירים מזה כעשרה חודשים, שוחרר לחופשות והגם שמדובר במספר עבירות, הרי שלא ניתן לומר שבשיטה המשפטית הקיימת במקומותינו הענישה אינה ליניארית שבה לוקחים את העונש על עבירה אחת ומכפילים אותו בהתאם למספר העבירות.

18. המשיב הציג פסיקה שבה הוטלו עונשים הנעים בין 3 חודשים ועד 12 חודשי מאסר בפועל ולכן ביקש לדחות את הערעור.

19. לאחר שעיניו בגזר הדין, בכתבי האישום, בהודעת הערעור ושמענו את טענות הצדדים, אנו מחליטים לקבל את הערעור, כמפורט להלן.

20. בפסיקת בית המשפט העליון נקבעה מדיניות ענישה מחמירה כלפי העבירות של התפרצות וגניבת רכבים שהפכו ל "מכת מדינה". עבירות אלו פוגעות בקניינם ובבטחונם של אזרחים תמימים. עוד נקבע כי ככלל, מן הראוי להטיל במקרים אלה עונשי מאסר משמעותיים - ראו לעניין זה רע"פ 9992/06 **וקנין נגד מ"י** (ניתן ביום 7.11.07), ע"פ 7453/08 **מדינת נ' אואזנה**, (ניתן ביום 31.12.08) וע"פ 3559/11 **מ"י נגד הוואשלה** (ניתן ביום 30.10.11).

בע"פ 10498/08 **מדינת ישראל נ' אליהו אליהו**, (ניתן ביום 6.7.09), קבע בית המשפט העליון כי:

"... אין מנוס מלנקוט ביד קשה עם המשיב, ולהחמיר בעונש שהוטל עליו בבית המשפט המחוזי. לאור מימדיהן המדאיגים של עבירות הרכוש בימינו אלה, צעד זה ראוי שימשש אות אזהרה לא רק למשיב עצמו, כי אם לכל הזומם לפגוע ברכושו ושלוותו של הזולת".

21. על מדיניות הענישה הנהוגה כלפי עבירות רכוש ראו גם רע"פ 8114/10 **רדיאן רשיד אבו חדיד נגד מדינת ישראל**, (ניתן ביום 7.11.10) וע"פ 6444/09, **מאהר נאסאר נ' מדינת ישראל**, (ניתן ביום 22.3.10).
22. כשיקול נוסף לחומרה יודגש כי העבירות בהן הורשע המשיב בוצעו בצוותא עם תכנון משותף, מתוכם ומבוסס על חלוקת תפקידים.
23. מה גם, עברו של המשיב מלמד על כך שאין זו הסתבכותו הראשונה עם החוק. לחובתו, חמש הרשעות קודמות שבמהותן דומות לעבירות בהן הורשע וריצה בעבר לא פחות מאשר שלושה מאסרים בפועל, חלקם לתקופות ארוכות יחסית וכי מאסרים אלה לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע אותן עבירות. יתרה מזו, המשיב ביצע את העבירות נשוא הערעור כשתלוי ועומד נגדו מאסר מותנה. יוצא איפוא, כי אין ענייננו כאן בפורץ רכבים חובבן, כי אם בעבריין מיומן ומסוכן לציבור. אין להתעלם ולעבור בשתיקה על תעוזתו המדאיגה של המשיב ועל הנזק הממוני הכבד ועוגמת הנפש שסבלו בעלי הרכבים בעקבות פריצת רכבם וגזילתם של חפצים יקרי ערך.
24. על כן ובהיעדר אופק שיקומי, היה על בית משפט השלום לתת את הדעת על הצורך בהרתעת הנאשם מביצוע העבירה הנוספת כדרישת סעיף 40' לחוק העונשין, מתוך תקווה כי אכן הטלת עונש שכזה תביא להרתעתו ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.
25. כלל הנתונים והשיקולים שפירטנו לעיל מצדיקים החמרה של ממש בעונש המאסר בפועל שהוטל על המשיב, ואולם, משאין זו דרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין עם הנאשם כשמתקבל ערעור המדינה על קולת העונש, נסתפק בכך שנעמיד את עונש המאסר בפועל שהוטל על המשיב על 34 חודשי מאסר בפועל, וזאת חלף 24 חודשי מאסר בפועל שהוטלו עליו על ידי בית משפט השלום הנכבד. כמו כן אנו מעמידים את המאסר המותנה על 12 חודשים, תחת 6 חודשים.

יתר רכיבי הענישה שהוטלה על ידי בימ"ש השלום בעינה תעמוד.

ניתן היום, א' שבט תשע"ד, 02 ינואר 2014, במעמד הצדדים ובאי כוחם.

ע. גרשון, שופט
[אב"ד]

כ. סעב, שופט

ת. שרון-נתנאל, שופטת